

Reguleringsseksjonen
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Saksbehandler: Erling Johan Johansen

Telefon: 959 34 455

Vår referanse: 11/11343 -2

Deres referanse:

Vår dato: 2.8.2011

Deres dato:

Att: Synnøve Liabø

SVAR TIL SPØRSMÅL OG PROBLEMSTILLINGER - LANDINGSMØNSTERET I TORSKEFISKERIENE

Det vises til deres e-post av 30. august 2011 hvor regionkontorene inviteres til å komme med innspill til Reguleringsseksjonen vedrørende bestilling fra Fiskeri- og kystdepartementet vedrørende landingsmønster i torskefiskeriene, innen 7. September.

Region Troms har diskutert spørsmålene og problemstillingene og har kommet frem til følgende innspill:

1. Hva er hovedårsaken til dagens landingsmønster i torskesektoren?

Region Troms er av den formening at hovedårsaken til dagens landingsmønster for fiskeriet i torskesektoren er tilgjengeligheten på torsk og flåtestrukturen. Det bemerkes at gjeldende praksis med tildeling av kvoter ved årsskifte, i stor grad er sammenfallende med tilgjengeligheten for torsk. Også fangstkostnader, samt forventninger til refordeling og bifangstordninger har innvirkninger på landingsmønsteret.

2. For hvilke fartøygrupper/-størrelser er dette et eventuelt problem?

Ettersom fartøyene i kystfartøygruppen (foruten de aller største fartøyene) har relativt begrenset mobilitet, er disse mest avhengig av tilgjengelighet til torsken. De øvrige årsaker innunder pkt 1 må anses som sekundære i forhold til landingsmønsteret for denne flåtegruppen.

3. For hvilke foredlingsbedrifter/geografiske områder er dette et eventuelt problem?

Nødvendigvis ikke et problem, men foredlingsbedrifter som i hovedsak baserer produksjonen på torsk fra kystflåten er mest berørt av flåtens tilgjelighet/manglende

tilgjengelighet på torsk. Regionene hvor disse bedriftene er lokalisert er naturligvis direkte berørt.

4. Er dagens kvoteår med start 1. januar en medvirkende årsak til problemet, og hvorfor er det eventuelt slik?

Nei. Region Troms antar at fartøyene søker, uavhengig av kvoteåret, å fiske sine kvoter når tilgjengeligheten er optimal, forutsatt avsetning på fangsten.

Det bemerkes at gjeldende kvoteår i stor grad er sammenfallende med tilgjengeligheten for torsk også overfor kystfartøygruppen.

5. Vil noen av disse eventuelle problemene løses ved å flytte starten på kvoteåret til 1. mai eller 1. september?

Region Troms er som nevnt av den formening at kvoteåret ikke er direkte avgjørende mht landingsmønsteret, ettersom torsken i hovedsak fangstes på ved tilgjengelighet på arten. Fangstmønsteret for de fartøygruppene som består av de største fartøyene er blitt særdeles mobile og kan oppsøke torsken selv om den ikke er kystnær. Dette gjør at fangstingen/landingsmønsteret for flåtegruppen i mindre grad påvirkes av kvoteåret.

6. Hvordan vil et kvoteår med start 1. mai eller 1. september påvirke/endre fangstmønster og fordeling av fangst mellom ulike reguleringsgrupper, ulike størrelsesgrupper og fartøy fra ulike deler av kysten?

Et kvoteår med start 1. september vil kunne føre til et fiske med fokus på innblanding av andre arter enn torsk. Også dette scenarioet vil gjelde spesielt for de minste gruppene av kystflåten.

Det forventes ikke at fangstmønsteret for gruppene av de største kystfiskefartøyene (eksempelvis over 28 meter), samt havfiskefartøyene og trålerne, vil endres vesentlig om kvoteåret endres. Dette ut i fra fartøyenes store mobilitet.

Så lenge bifangstproblematikken gjør seg gjeldende, kan en endring av kvoteåret være positivt i form av et mer intensivt fiske etter andre arter i høstmånedene. Spesielt gjelder dette om det er større mengder torsk kystnært. Samlet råstoffkvantum kan muligens med dette bli større.

Høsten er ei tid av året hvor det normalt er mindre tilgjengelighet av torsk spesielt i Nordland og Troms. Vi mener derfor at ei flytting av kvoteåret ikke vil påvirke landingsmønsteret vesentlig i disse to fylkene.

7. Hvordan vil kvoteår med start 1. mai eller 1. september påvirke/endre leveringsmønster og fordeling av leveringer geografisk?

I forhold til tilgjengeligheten på torsk vil et kvoteår med start 1. mai vil kunne endre fangstmønsteret til i større grad å foregå utenfor finnmarkskysten i forbindelse med vårtorskefisket. Også ut i fra det faktum at det for fiskerne vil innebære en risiko å avvente fisket til vinterfisket, spesielt mht at vinterfisket da vil være på slutten av kvoteåret, og et eventuelt feilslått vinterfiske vil kunne medføre kvote/inntektstap.

Et kvoteår med start 1. september ventes ikke å ha nevneverdig innvirkning på leveringsmønsteret geografisk.

8. Vil endring av kvoteåret endre fangst-/leveringsmønsteret over året?

Som nevnt i noen av punktene ovenfor vil ventelig hovedtyngden av fartøyene gjennomføre sitt hovedfiske etter torsk i vintermånedene. De årene hvor det står mye hyse og sei kystnært, kan det tenkes at fiskerne vil fiske noe mer etter disse artene dersom kvoteåret endres med start 1. september.

Med nytildelte kvoter på høsten kan fiskerne unngå bifangstproblematikken.

Imidlertid vil en ”raus” bifangstordning kunne ha samme effekt mht større fangsting på hyse og sei på høsten, med dertil endring i fangst-/leveringsmønsteret.

9. Vil det å flytte kvoteåret til start 1. mai eller 1. september påvirke/endre anvendelsen av råstoffet mellom fersk, frosset, saltet eller tørket m.v.?

Forutsatt at fiskerne endrer fangstmønsteret med kvoteåret (noe region Troms mener ikke vil skje i vesentlig grad), vil ventelig andelen fisk til hending reduseres, ettersom det i hovedsak er torsk fra vinterfisket som benyttes til denne anvendelsen. Øvrige anvendelser vil nødvendigvis endres (økes) tilsvarende.

10. Hvilke konsekvenser vil det å flytte kvoteåret til start 1. mai eller første september få for det tradisjonelle skreifisket?

Som nevnt innunder flere av punktene ovenfor vil et kvoteår, med start 1. mai, kunne endre fangstmønsteret til større deltakelse i finnmarksfisket. Det forventes ikke at et kvoteår med start 1. september i samme grad vil påvirke skreifisket, ettersom fiskerne ikke løper den samme risiko ved å avvente fisket til vintermånedene, jf pkt 7 ovenfor.

11. Vil det å flytte kvoteåret endre bearbeidingsgraden i Norge?

En endring av kvoteåret til 1. mai, med det mulige resultat at kvantum til hending synker, vil nødvendigvis ikke øke bearbeidingsgraden. Dette med bakgrunn i at endringen sannsynligvis vil medføre til en økning i anvendelsene fersk, frosset og saltet.

12. Vil det å flytte kvoteåret til start 1. mai eller 1. september kunne medføre endret beskatningstrykk på kysttorsk eller andre arter enn torsk/hyse/sei, og eventuelt på hvilken måte?

Dersom en endring av kvoteåret medfører økt kystnært fiske om høsten og våren, vil sannsynligvis beskatningen av kysttorsk øke.

13. Kan eventuelle problemer med kvoteår som starter 1. januar løses med kvotefleksibilitet mellom kvoteårene?

Region Troms er av den formening at kvotefleksibilitet kan minke eventuelle problemer med gjeldende kvoteår. Det vises her til erfaringene i fisket etter norsk

vårgytende sild hvor kvotefleksibilitet er praktisert noen sesonger, og er positivt mottatt av deltakerne i fiskeriet.

14. For hvilke fartøygrupper er det mest aktuelt med kvotefleksibilitet/kvotebank?

Alle fartøygruppene vil kunne ha nytte av en praksis med kvotefleksibilitet/kvotebank, men kanskje størst gevinst for de minste fartøygruppene, og da spesielt i de tilfellene hvor tilgjengeligheten på torsk/avsetningen er problematisk.

15. Bør en kvotebank bare være åpen for at ufisket kvantum kan fiskes påfølgende år, og bør det være en første eller siste uttaksdato påfølgende år?

En begrensning til påfølgende år virker fornuftig mht både kvoteregnskapet, samt for å unngå opphoping av kvote over flere år.

En siste frist for fangsting av restkvote utover påfølgende år virker unødvendig.

16. Hvilken fordeler eller ulemper er knyttet til en kvotebank?

Region Troms ser nødvendigvis ingen større ulemper ved en praksis med kvotebank. En slik praksis vil derimot kunne bidra til en mindre andel skjult uttak av torsk ettersom fiskernes eventuelle behov for overfiske elimineres.

17. Hva vurderes å veie tyngst samlet sett ved en endring av kvoteåret?

En uheldig endring av landingsmønsteret, jf pkt 7, ved et kvoteår med start 1. mai. Generelt ser ikke region Troms at en endring fra gjeldende kvoteår vil ha noen større effekt på fangst/landingsmønsteret.

18. I hvor stor grad har ordningen med bifangst bidratt til et jevnere landingsmønster?

De ulike bifangstordningene som har vært praktisert de senere år har bidratt til blant annet større fangsting på hyse og sei, også for fartøy med konvensjonelle fangstredskaper. Inntrykket er at spesielt Finnmark har hatt positiv effekt av ordningene gjennom større fangstkvantum og bedre råstofftilgang.

19. Bør bifangstordningen videreføres?

Ja.

20. Kan periodisering sammen med kvotefleks over året være en løsning?

Periodisering kan bli til hinder for fangsting i perioder hvor tilgjengeligheten på torsk er optimal for flåten og betraktes derfor av region Troms for ikke for å være en god løsning.

21. Hvordan har/vil strukturering virket inn på landingsmønsteret?

Struktureringen som har funnet sted kan ha bidratt/vil bidra til at landingsmønsteret konsentreres proporsjonalt med kvoteopphopingen på fartøynivå. For den enkelte fartøyeier har/vil en strukturering kunne bidra til en mer ensrettet/stabil drift av fartøy(ene). Men dette må undersøkes nærmere før det kan uttales som en sannhet.

Med hilsen

Gunnar Trulssen
regiondirektør

Erling Johan Johansen
rådgiver